

UCHWAŁA NR/...../2016
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO
z dnia sierpnia 2016 r.

**w sprawie przyjęcia Regionalnego Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci
i Młodzieży Województwa Podlaskiego**

Na podstawie art. 11 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 486) w związku z art. 90 t ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 2156 z późn. zm.¹⁾), Sejmik Województwa Podlaskiego uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Regionalny Program Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży Województwa Podlaskiego, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Podlaskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego.

¹⁾ Zmiany w powołanej ustawie zostały ogłoszone w: Dz. U. z 2014 r. poz. 7, z 2015 r. poz. 357, poz. 1045, poz. 1418, poz. 1629, z 2016 r. poz. 35, poz. 64, poz. 195, poz. 668.

UZASADNIENIE

do uchwały Sejmiku Województwa Podlaskiego w sprawie przyjęcia Regionalnego Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży Województwa Podlaskiego

(EST-I.5462.1.2016)

Zgodnie z utrwaloną w województwie podlaskim tradycją przyznawania stypendiów uzdolnionym dzieciom i młodzieży za wyniki i osiągnięcia w nauce oraz art. 90 t ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 2156 z późn. zm.), zaszła potrzeba przygotowania *Regionalnego Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży Województwa Podlaskiego*, tj. dokumentu poprzedzającego wprowadzenie regulaminu określającego szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży, formy i zakres tej pomocy.

W związku z tym opracowano dokument wyznaczający kierunki działania w zakresie wspierania edukacji, a następnie po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Woj. Podl., zostanie przygotowana uchwała Sejmiku Województwa Podlaskiego w sprawie regulaminu przyznawania stypendiów dzieciom i młodzieży województwa podlaskiego.

Mając powyższe na uwadze, wnoszę o podjęcie stosownej uchwały w sprawie przyjęcia Regionalnego Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży Województwa Podlaskiego.

REGIONALNY PROGRAM WSPIERANIA EDUKACJI UZDOLNIONYCH DZIECI I MŁODZIEŻY WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

1. WSTĘP

Województwo Podlaskie mając na uwadze potrzebę wsparcia poprzez stypendia uzdolnionych dzieci i młodzieży, mających szczególne osiągnięcia i wyniki w nauce, opracowało *Regionalny Program Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży Województwa Podlaskiego*.

Efekty pracy ludzi zdolnych są motorem rozwoju w każdej dziedzinie życia. Z tego właśnie powodu społeczeństwo dba o zapewnienie utalentowanym dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków do rozwijania i kształtowania uzdolnień. Opracowanie, przyjęcie i realizacja Programu pozwoli poprzez stypendia wspierać edukację młodych mieszkańców województwa podlaskiego.

Biorąc pod uwagę i jednocześnie wychodząc naprzeciw oczekiwaniom społecznym pragniemy poprzez stypendia motywować wspierane dzieci i młodzież do rozwoju i do wzrostu aspiracji. Zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 2156 z późn. zm.), wspieranie uczniów zdolnych możliwe jest poprzez przyjęcie Regionalnego Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży Województwa Podlaskiego.

2. CELE PROGRAMU

Osiągnięcia ludzi zdolnych są motorem rozwoju w każdej dziedzinie życia. Z tego właśnie powodu społeczeństwo dba o zapewnienie utalentowanym dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków do rozwijania i kształtowania uzdolnień. Właściwe wspieranie rozwoju talentów to jedno z najważniejszych zadań edukacyjnych.

Zadaniem *Programu* jest promowanie poprzez stypendia dzieci i młodzieży szczególnie uzdolnionej, motywowanie uczniów do podejmowania działań mających na celu odkrycie własnych uzdolnień oraz do ciągłej pracy nad rozwijaniem talentów i pogłębianiem wiedzy, stwarzanie pozytywnych wzorców dla społeczności uczniowskiej szkół w regionie, motywowanie rodziców do wspierania edukacji uzdolnionych dzieci, zwiększanie liczby uczestników olimpiad i konkursów przedmiotowych, jak również promocja Województwa Podlaskiego – jako regionu przyjaznego uczniom szczególnie uzdolnionym.

Cele *Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży Województwa Podlaskiego* wpisują się w cele „Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do 2020 roku”.

2.1. Cel strategiczny I – Wyrównywanie szans edukacyjnych i stworzenie możliwości wszechstronnego rozwoju

2.1.1. Umożliwienie uczniom wyboru kierunków kształcenia zgodnie z zamiłowaniem, uzdolnieniami uczniów i potrzebami rynku pracy

Każda szkoła winna stworzyć uczniowi możliwości integralnego rozwoju wszystkich sfer jego osobowości: duchowej, fizycznej, intelektualnej. Jednym z elementów wszechstronnego rozwoju jest możliwość rozwijania uzdolnień. Wspomaganie i wspieranie nauczycieli w rozpoznawaniu potrzeb oraz organizacja systemowych rozwiązań w pracy z uczniem zdolnym jest powinnością szkoły.

Respektując indywidualność każdego ucznia, szkoła winna mu stworzyć „możliwości zaawansowanych dokonań w dziedzinie umysłowej, twórczej, artystycznej, w zakresie zdolności przywódczych czy w poszczególnych przedmiotach nauczania...” (S. Marland). Stąd też istotnym jest:

- wspomaganie i wspieranie nauczycieli w rozpoznawaniu uzdolnień i zainteresowań oraz organizacja systemowych rozwiązań w pracy z uczniem zdolnym;
- tworzenie optymalnych warunków do pełnego wykorzystania potencjalnych możliwości umysłowych ucznia zdolnego;
- opracowanie urozmaiconych ofert edukacyjnych, w tym w formach multimedialnych, odpowiadających na potrzeby uczniów (rozszerzenie oferty programowej zajęć pozalekcyjnych);
- współpraca szkół i placówek edukacyjnych w zakresie wspierania uzdolnień.

Program Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży Województwa Podlaskiego poprzez stypendia wpisuje się w powyższe działania i/lub je uzupełnia.

2.1.2. System stypendialny czynnikiem pozytywnie wpływającym na proces wyrównywania szans i podnoszenia ogólnego poziomu wykształcenia

System stypendialny o charakterze edukacyjnym jest czynnikiem pozytywnie wpływającym na proces wyrównywania szans i podnoszenia ogólnego poziomu wykształcenia społeczeństwa. Dlatego tak istotne są stypendia o charakterze motywacyjnym dla dzieci i młodzieży mających szczególne osiągnięcia w nauce.

2.1.3. Wyzwalanie aspiracji u młodzieży wiejskiej do podejmowania kształcenia na poziomie studiów wyższych

Województwo podlaskie charakteryzuje wysoki udział osób pracujących w rolnictwie. Niezwykle ważne jest zatem wyzwalanie u młodzieży wiejskiej aspiracji do podejmowania kształcenia na jak najwyższych szczeblach, zgodnych z możliwościami intelektualnymi.

Rozwój rolnictwa i przemysłu rolno-spożywczego to priorytetowe dziedziny gospodarczego rozwoju regionu. Sektor ten może stworzyć szansę zatrudnienia wielu przyszłym absolwentom. Jednakże pomyślny rozwój rolnictwa, tak jak i innych dziedzin gospodarki, zależy m.in. od właściwie wykwalifikowanej kadry. Stąd też istotne są działania w zakresie:

- stworzenie warunków dla podniesienia jakości kształcenia w szkołach na wsi (wykwalifikowana kadra, odpowiednia baza dydaktyczna);
- promocję poradnictwa zawodowego i doradztwa kariery w szkołach ponadgimnazjalnych;

- kształcenie w zakresie zagadnień związanych z zakładaniem i prowadzeniem działalności gospodarczej;
- upowszechnienie dostępu do kształcenia na odległość, poprzez rozwój nowych form nauczania e-learning;
- podniesienie poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych przy pomocy kształcenia zawodowego, działań informacyjnych i szkoleniowych oraz umożliwienie korzystania z usług doradczych.

Program Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży Województwa Podlaskiego poprzez stypendia wpisuje się w powyższe działania i/lub je uzupełnia.

2.1.4. Rozwój infrastruktury informatycznej kluczem do powszechności i poprawy dostępu do usług edukacyjnych

Powszechność, dostępność oraz poziom rozwoju usług informacyjnych ma istotne znaczenie dla rozwoju gospodarki opartej na wiedzy. Dzięki wysokiej konkurencyjności dobrze rozwiniętej sieci usług informatycznych zwiększa się ich dostępność i obniża koszt korzystania z nich. Zastosowanie technik elektronicznych daje szerokie możliwości we wszystkich dziedzinach życia społecznego i gospodarczego oraz powoduje eliminowanie barier instytucjonalnych, regionalnych i granic państwowych. Tworzenie infrastruktury, zapewniającej dostęp do szerokopasmowego internetu, zwłaszcza na obszarach wiejskich, wyklucza marginalizację tych terenów, a także powoduje wyrównywanie dysproporcji w zakresie dostępu i wykorzystania technologii informacyjnych, w szczególności pomiędzy dużymi ośrodkami a obszarami wiejskimi i małymi miastami. Działanie to jest szczególnie ważne dla obszarów leżących z dala od centrów gospodarczych.

Powszechność edukacji jest czynnikiem zapewniającym wzrost gospodarczy i sprawiedliwą "dystrybucję" naukowych zdobyczy tego wzrostu. Stąd też istotne są działania w zakresie:

- budowy i rozbudowy lokalnych i regionalnych systemów transmisji danych, w szczególności z wykorzystaniem nowoczesnych technik bezprzewodowych (zwłaszcza na terenach wiejskich i w małych miastach), budowy systemu publicznych punktów dostępu do internetu;
- rozwoju wirtualnych bibliotek – digitalizacja i udostępnienie zasobów bibliotek przez internet;
- rozwoju nowych form nauczania e-learning i promocji nauczania na odległość.

Program Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży Województwa Podlaskiego poprzez stypendia wpisuje się w powyższe działania i/lub je uzupełnia.

2.1.5. Rozwój infrastruktury społecznej sprzyjającej poprawie jakości kształcenia

Mając na uwadze poprawę jakości kształcenia i wykształcenia mieszkańców województwa podlaskiego niezbędnym jest zapewnienie odpowiedniego poziomu infrastruktury społecznej i dostępności do niej. Stąd też istotne są działania w zakresie:

- rozbudowa i modernizacja bazy materialnej szkół i placówek oświatowych, z wykorzystaniem środków ze źródeł zewnętrznych, uwzględniająca optymalizację sieci szkół;
- rozbudowa i modernizacja bazy naukowo-dydaktycznej uczelni wyższych, z wykorzystaniem środków ze źródeł zewnętrznych, na miarę potrzeb nowoczesnej dydaktyki, badań i rynku pracy;

– wyposażenie przedszkoli, szkół, placówek edukacyjnych, uczelni wyższych w nowoczesny sprzęt i pomoce optymalizujące proces kształcenia, a także prowadzenie badań na poziomie odpowiadającym najwyższemu standardom światowym.

Program Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży Województwa Podlaskiego poprzez stypendia wpisuje się w powyższe działania i/lub je uzupełnia.

2.2. Cel strategiczny II – Wspieranie edukacji zgodnej z rozwojem gospodarki, innowacyjności i przedsiębiorczości w regionie

2.2.1. Wspieranie kształcenia w zawodach poszukiwanych na rynku pracy

Dla wzrostu zatrudnienia absolwentów niezbędne jest stworzenie warunków prawnych, organizacyjnych i materialno-finansowych umożliwiających ścisły związek instytucji edukacyjnych ze środowiskiem przedsiębiorców i rynkiem pracy. Należy stworzyć młodemu człowiekowi warunki do podjęcia kształcenia w kierunku zgodnym z potrzebami współczesnej gospodarki. Stąd też istotne są działania w zakresie:

- współpracy z pracodawcami przy opracowywaniu programów nauczania, organizowaniu praktyk dla uczniów i studentów, a także osób uczestniczących w kształceniu dorosłych;
- wymiany kadr (staże w przedsiębiorstwach dla nauczycieli i uczestnictwo w nauczaniu praktyk gospodarczych);
- współpracy szkół wyższych z przedstawicielami gospodarki/organizacji gospodarczych w zakresie transferu praktycznej wiedzy, badań i innowacji;
- czerpania z innowacyjnych, wartościowych doświadczeń zagranicznych oraz z doświadczeń biznesu w dziedzinie organizacji i zarządzania.

Program Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży Województwa Podlaskiego poprzez stypendia wpisuje się w powyższe działania i/lub je uzupełnia.

2.2.2. Podniesienie jakości kształcenia zawodowego

Przemiany społeczne, gospodarcze, ekonomiczne oraz techniczno-technologiczne ostatnich lat wpływają nie tylko na europejski, ale również na polski rynek pracy. Obserwuje się rosnące zapotrzebowanie na wykwalifikowaną siłę roboczą, jednocześnie wzrastają wymagania pracodawców w stosunku do umiejętności zawodowych absolwentów szkół. Dlatego, zachodzi konieczność zdobywania nowych kwalifikacji zgodnych z oczekiwaniami i potrzebami rynku pracy.

Wychodząc naprzeciw nowym potrzebom, szkoła powinna podejmować inicjatywę tworzenia płaszczyzny wspólnych działań szkolnictwa zawodowego z pracodawcami i partnerami społecznymi. Dlatego potrzebne są:

- dostosowywanie kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy;
- przygotowywanie uczniów szkół do zawodu i przedsiębiorczości w innowacyjnych formach;
- przygotowywanie absolwentów szkół zawodowych do samozatrudnienia i tworzenia miejsc pracy;
- wspieranie kształcenia ustawicznego dostosowującego zasoby ludzkie do potrzeb rynku pracy oraz działań na rzecz rozwoju zawodowego;
- porozumienia z organizacjami pracodawców, samorządami gospodarczymi oraz innymi organizacjami pozarządowymi w celu poprawy współpracy między szkołami a rynkiem pracodawców w obszarze kształcenia zawodowego, a w szczególności praktycznego;

- tworzenie sieci zakładów pracy, w których uczniowie i słuchacze ponadgimnazjalnych szkół prowadzących kształcenie zawodowe będą odbywać kształcenie praktyczne;
- podniesienie poziomu praktyk zawodowych poprzez wypracowanie (we współpracy szkół z pracodawcami lub zrzeszeniami branżowymi pracodawców) standardów praktyk w poszczególnych zawodach;
- wspieranie szkół w zakresie wyposażenia bazy dydaktycznej, w tym w nowoczesne środki dydaktyczne i materiały;
- udział pracodawców w organizowaniu dodatkowych zajęć w formach pozaszkolnych dla uczniów ostatnich klas w szkołach ponadgimnazjalnych prowadzących kształcenie zawodowe, zwiększających szansę ich zatrudnienia po ukończeniu szkoły;
- prowadzenie przez pracodawców doskonalenia zawodowego kadry pedagogicznej szkół.

Program Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży Województwa Podlaskiego poprzez stypendia wpisuje się w powyższe działania i/lub je uzupełnia.

2.2.3. Wspieranie kształcenia w zakresie nauk ścisłych i przedmiotów technicznych

Nauki ścisłe i wiedza techniczna, determinując postęp cywilizacyjny, odgrywają kluczową rolę we współczesnym świecie. Odkrycia naukowe oraz tworzenie nowych technologii stanowią podstawę rozwoju wielu dziedzin stymulujących gospodarkę poszczególnych państw i regionów. Dlatego też istotne jest:

- promowanie zastosowania nowych technologii informatycznych w nauczaniu oraz kształcenia umiejętności wykorzystywania zdobytej wiedzy w praktyce;
- wspieranie autorskich programów nauczania opartych na zastosowaniu nowych jakościowo rozwiązań, możliwości technicznych i naukowo-dydaktycznych;
- organizację zajęć dodatkowych w szkołach podstawowych, gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych, na których uczniowie poznają istotę zjawisk przyrodniczych, fizycznych itd., zachodzących w otaczającym ich świecie oraz poznają praktyczne zastosowanie wiedzy z w/w dziedzin;
- wspieranie badań naukowych.

Program Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży Województwa Podlaskiego poprzez stypendia wpisuje się w powyższe działania i/lub je uzupełnia.

2.2.4. Inteligentne specjalizacje kluczem do rozwoju opartego o innowacje.

Inteligentne Specjalizacje Województwa Podlaskiego to kompetencje regionu, które dzięki ścisłej współpracy biznesu i nauki mogą przyczynić się do jego transformacji, restrukturyzacji, czy wkroczenia na nowe ścieżki rozwoju opartego o innowacje.

„Plan rozwoju przedsiębiorczości w oparciu o inteligentne specjalizacje województwa podlaskiego na lata 2015-2020+” to dokument niezwykle ważny z punktu widzenia realizacji Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego. Zostały w nim wskazane już wykształcone i silne obszary regionalnej gospodarki, w których województwo podlaskie przoduje, są to: przemysł rolno-spożywczy, przemysł metalowo-maszynowy, szkodniczy, sektor medyczny i nauki o życiu, ekoinnowacje i nauki o środowisku oraz powiązane z nimi sektory. Należy zaznaczyć, że liczyć się też będą tzw. specjalizacje wschodzące, tj. dziedziny charakteryzujące się wysoką w skali kraju lub regionu dynamiką wzrostu.

Program Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży Województwa Podlaskiego poprzez stypendia wpisuje się w powyższe działania i/lub je uzupełnia.

2.2.5. Wzmacnianie współpracy szkół wyższych i sektora gospodarczego na polu innowacji

Kluczem do konkurencyjności podlaskich firm jest innowacja. Szybkie tempo rozwoju techniki i nowoczesnych technologii sprawia, że tylko przedsiębiorstwa innowacyjne mogą zaistnieć i utrzymać się na rynku, stąd niezwykle istotnym elementem wsparcia mają być działania wzmacniające konkurencyjność innowacyjną podlaskich przedsiębiorstw.

W szczególności jest to tworzenie i rozwój infrastruktury dostosowanej do potrzeb przedsiębiorstw zaawansowanych technologicznie, tj. parków przemysłowych, parków naukowo-technologicznych i inkubatorów technologicznych, w tym inkubatorów przedsiębiorczości.

Ponadto, przewiduje się, że wzmocnienie związku nauki z biznesem zaktywizuje sektor MŚP do wykorzystywania nowych technologii, poprawi warunki rozwoju małych przedsiębiorstw zlokalizowanych przy szkołach wyższych i instytucjach naukowo – badawczych, doprowadzi do rozwoju systemów informacyjnych, a w efekcie do trwałego wzrostu gospodarczego. Spowoduje też powstanie załączków sprawnego systemu pobudzania, transferu i promocji innowacji. Dlatego tak istotne jest:

- zwiększenie roli szkolnictwa wyższego poprzez wzmacnianie potencjału naukowo-badawczego ośrodków akademickich, m.in. poprzez tworzenie proinnowacyjnych laboratoriów;
- promowanie i rozwój nowych metod uczenia się/nauczania, z uwzględnieniem wykorzystania nowoczesnych technologii;
- opracowanie urozmaiconych ofert edukacyjnych, w tym w formach multimedialnych, odpowiadających na potrzeby uczniów/studentów/słuchaczy, przedstawicieli świata pracy, społeczności (lokalnej lub regionalnej) i całego społeczeństwa (rozszerzenie oferty programowej zajęć pozalekcyjnych);
- należyte wykorzystanie potencjału badawczego uczelni.

Program Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży Województwa Podlaskiego poprzez stypendia wpisuje się w powyższe działania i/lub je uzupełnia.

2.3. Cel strategiczny III – Nauka języków obcych kluczem do zwiększonej mobilności w międzynarodowej przestrzeni edukacyjnej i na międzynarodowym rynku pracy

2.3.1. Stworzenie warunków w zakresie kształcenia języków obcych

Procesy globalizacji i integracji powodują konieczność otwarcia edukacji na rynki światowe, zwłaszcza na przestrzeń edukacyjną zjednoczonej Europy i tzw. Bliskiego Sąsiedztwa, a także przygotowania absolwentów do poruszania się na międzynarodowym rynku pracy.

Istotną rolę odgrywa tu znajomość języków obcych, a tym samym inwestowanie w kadry, ich dostosowanie do funkcjonowania w zmieniających się warunkach społeczno-ekonomicznych. Dlatego tak istotne są:

- otwarcie polskiego systemu edukacji na uczniów, studentów, nauczycieli i wykładowców zagranicznych, m.in. poprzez przygotowanie programów kształcenia w językach obcych;
- współpraca szkół i uczelni wyższych z placówkami zagranicznymi na rzecz podnoszenia umiejętności językowych uczniów i studentów;
- programy wymiany uczniów, studentów i uczestników kształcenia ustawicznego;

- zagraniczne staże i praktyki nauczycieli, w tym nauczycieli akademickich;
- rozwój międzynarodowego systemu uznawania kwalifikacji zawodowych, okresów studiów, świadectw oraz dyplomów.

Program Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży Województwa Podlaskiego poprzez stypendia wpisuje się w powyższe działania i/lub je uzupełnia.

2.4. Cel strategiczny IV – Wychowanie patriotyczne i zwiększenie roli edukacji kulturalnej

2.4.1. Dążenie do czerpania z bogactwa wielości kultur

Mocną stroną województwa podlaskiego jest bogactwo kultury polskiej i kultury mniejszości narodowych. Różnorodność kulturowa stanowi jeden z najważniejszych atrybutów województwa podlaskiego w skali kraju i Europy. Na tym obszarze od wieków ścierały się wpływy różnych kultur, państw i religii, pozostawiając po sobie niespotykany gdzie indziej w Polsce i stanowiący o bogactwie kultury materialnej i niematerialnej, tygiel narodowościowy i wyznaniowy.

Zwiększenie roli kultury w procesie edukacji i przygotowanie dzieci i młodzieży do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym, kulturalnym i gospodarczym powinno być realizowane poprzez wzbogacenie oferty zagospodarowania wolnego czasu, organizację dodatkowych zajęć, warsztatów, kół zainteresowań, kursów, jak również wspieranie rozwoju młodych talentów artystycznych, promocję szkół i uczelni artystycznych.

Bardzo ważny jest rozwój zainteresowania książką wśród dzieci i młodzieży. Ponadto istotne jest wzmocnienie identyfikacji z miejscem urodzenia i jego dziedzictwem kulturowym, budzenie więzi lokalnych opartych na świadomości wspólnego dziedzictwa kulturowego, jego ochronie i pielęgnowaniu. Należy dążyć również do doskonalenia zawodowego nauczycieli, instruktorów, animatorów kultury z zakresu wiedzy o sztuce, literaturze, muzyce, plastyce, filmie. Dlatego tak istotne są:

- realizacja programów edukacji regionalnej, a tym samym kształtowanie postawy harmonijnego współżycia z mniejszościami narodowymi i etnicznymi, a także stwarzanie warunków do pielęgnowania ich tradycji;
- umożliwienie zachowania odrębności narodowościowej, m.in. poprzez nauczanie języków mniejszości narodowych i etnicznych;
- uwzględnienie w programach edukacyjnych i wychowawczych wiedzy o kulturze polskiej i kulturach mniejszości narodowych i etnicznych;
- stwarzanie możliwości prezentacji dorobku kultury polskiej i kultury mniejszości narodowych i etnicznych w szkole i w środowisku lokalnym.

Program Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży Województwa Podlaskiego poprzez stypendia wpisuje się w powyższe działania i/lub je uzupełnia.

2.4.2. Dążenie do utożsamiania się młodzieży z małymi ojczyznami

W wychowaniu niezwykle ważne jest kształtowanie postawy patriotycznej. Miłość do ojczystego kraju budzi się w młodym człowieku poprzez poznanie własnego dziedzictwa kulturowego, historii i tradycji, piękna języka oraz życia wybitnych i zasłużonych postaci. Dogłębne poznanie rodzinnej miejscowości i jej okolic nie tylko rodzi przywiązanie do „małej ojczyzny”, ale jednocześnie podnosi poziom kultury mieszkańców oraz pobudza ich do czynnego udziału w życiu społecznym. Dlatego tak istotne są:

- popularyzacja regionu przy pomocy form aktywności nauczycieli i uczniów;
- realizacja kalendarza imprez z uwzględnieniem tradycji mniejszości narodowych i etnicznych;
- promocja osiągnięć kulturowych danego regionu;
- gromadzenie opracowań i publikacji o regionie.

Program Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży Województwa Podlaskiego poprzez stypendia wpisuje się w powyższe działania i/lub je uzupełnia.

2.4.3. Stworzenie możliwości rozwoju różnorodnych form kształcenia mniejszości narodowych

Pod względem różnorodności kulturowej województwo podlaskie jest najbardziej zróżnicowane spośród wszystkich województw Polski. Każda występująca tu narodowość posiada własny język, kulturę i tradycje.

Dzieciom i młodzieży wszystkich mniejszości narodowych szkoła winna zapewnić możliwość nauki w języku ojczystym oraz poznanie kultury i tradycji swojego narodu. Stąd też istotne są działania w zakresie:

- zapewnienie warunków umożliwiających realizację procesu edukacyjnego mniejszości narodowych i etnicznych;
- dostosowywanie programów edukacyjnych do potrzeb mniejszości narodowych i etnicznych (nauczanie w języku mniejszości);
- odpowiednie kwalifikacje nauczycieli języków mniejszości narodowych i etnicznych,
- tworzenie autorskich programów nauczania danego języka;
- promocja sukcesów uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych.

Program Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży Województwa Podlaskiego poprzez stypendia wpisuje się w powyższe działania i/lub je uzupełnia.

3. SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU

Cele Programu, o których mowa w pkt. 2, będą realizowane poprzez przyznawanie stypendiów za wyniki i osiągnięcia edukacyjne z ostatniego roku szkolnego. Stypendia będą przyznawane w formie decyzji administracyjnych Zarządu Województwa Podlaskiego. Szczegółowe zasady przyznawania stypendiów określał będzie Regulamin do niniejszego Programu, przyjmowany przez Zarząd Województwa Podlaskiego.

4. ADRESACI PROGRAMU

Program obejmie mieszkających na obszarze województwa podlaskiego uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych oraz studentów I roku, mających szczególne wyniki i osiągnięcia edukacyjne, dotyczące ostatniego roku szkolnego, określone w Regulaminie stypendialnym.

5. FINANSOWANIE PROGRAMU

Program będzie finansowany z budżetu Województwa Podlaskiego.

6. OCZEKIWANE EFEKTY PROGRAMU

- 1) zwiększenie promocji szczególnych osiągnięć edukacyjnych uczniów,
- 2) zwiększenie możliwości rozwojowych uczniów mających szczególne osiągnięcia edukacyjne.